

1916. JULIUS 15.

ERDÉSZETI LAPOK

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

LV. ÉVF.

KÖZLÖNYE

13—14. FÜZET.

KIADJA: AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

Szerkeszti:

BUND KÁROLY

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én. ☉ Előfizetési díj egy évre 16 korona.

Az Orsz. Erd. Egyes. oly alapító tagjai, kik legalább 300 kor. alapítványt tettek, valamint a rendes tagok is 16 kor. évi tagsági díj fejében ingyen kapják. Azok az alapító tagok, kik 300 koronánál kevesebbet alapítottak, 6 kor. kedvezményes árért járathatják.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Lipótváros, Alkotmány-utca 6. sz. II. em.

☞ A lap irányával nem ellenkező hirdetések mérsékelt díjért közölhetnek. ☞

(Telefon: 37—22.)

Nagyajtai Fekete Lajos †

Fekete Lajos min. tanácsos, a m. kir. bányászati és erdészeti főiskola ny. tanára, a III. oszt. vaskoronarend lovagja és a szolgálati aranyérem tulajdonosa, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja folyó évi június hó 29-én, munkás életének 80. évében elhunyt.

Vele a magyar erdészet nagyjai közül ismét a legérdemdúsabbak egyike hagyta itt a haza, a tudomány és a társadalom érdekében kifejtett hosszú, ernyedetlen és önzetlen munkásságának színterét. Nincs senki, akinek a magyar erdészeti oktatásügy és irodalom körül annyi közvetlen érdeme lenne, mint *Fekete* Lajosnak, senki eddig az erdészeti ismeretek terjesztése terén ez országban annyit nem tett, mint ő. S tette saját nagy munkabírasu elméje munkájával,

tősgyökeres magyar érzéssel és a hazai erdészeti viszonyok ritkán található bőséges helyszini ismerete alapján.

Mély fájdalommal tölt el, hogy ő reá is elkövetkezett az idők teljessége s hangyaszorgalmu lelke pihenni tért őseihez. A magyar erdészek, a legifjabbakat kivéve, hálatelt szívvvel gondolnak vissza egykori tanárukra, aki a haza üdvéért való küzdelem fegyverét, a tudást és a munka szeretetét, kezükbe adta; az Országos Erdészeti Egyesület kegyelettel őrzendi meg emlékezetét régi alapító és választmányi tagjának, az Erdészeti Lapok termékeny munkatársukét.

Nyugodjék fáradhatatlan lelke békében, áldott legyen emlékezte!

*

Fekete Lajosnak a magyar erdészet megteremtése, a magyar erdészeti irodalom és oktatás életrekeltése körüli tevékenységét — arcképének közlésével — 1906-ban, nyugalomba vonulása alkalmával egyik akkori érdemes tanártársa, *Téglás* Károly, aki sajnosan csak néhány órával élte tul egykori tanárát, behatóan méltatta és ismertette.

Utalva erre a hivatott tollból eredő kimerítő életrajzra, amely a magyar erdészet történetének egyik értékes okmánya, e helyen csak röviden ismétljük *Fekete* Lajos életrajzi adatait, kiegészítve azokat azóta kifejtett munkásságának eredményeivel. Mert a nyugalomba vonulás nála nem jelentette egyuttal a nyugalmat. Szeretett szakmája érdekében dolgozott ő azután is s élete utolsó szakában is értékes munkákkal gazdagította erdészeti irodalmunkat.

Fekete Lajos 1837 június 18-án született Tordán, középiskoláit ugyanott és a kolozsvári unitáris gimnáziumban végezte. Az erdészeti akadémiát Selmezbányán 1856—59. években látogatta és kitünő sikerrel végezte. A kolozsvári jószágigazgatóságnál kezdte meg gyakorlati szolgálatát, 1862-ben Kolozsvárt tette le az államvizsgát és 1867 őszén, még mindig erdőgyakornoki minőségben, helyezettett át segédtanári hivatással az erdészeti akadémiára. Nemzet-

gazdaság- és pénzügytant, erdőértékszámítást, állattant, talajtant, klimatant és erdészeti rovartant adott elő 1 frt. 50 kr. napi díjazás mellett. Csak 1869-ben lesz ideiglenes erdész, 1871-ben a VIII. fizetési osztályba sorozott rendkívüli tanár. 1873-ban *Illés* Nándortól átvette az erdőtenyésztési tanszéket és ettől fogva 1891-ig az erdőtenyésztés, talaj- és klimatán, erdővédelem és a törvények voltak előadásainak tárgyai.

1878-ban másodosztályu tanár, 1881-ben erdőtanácsosi címet és jelleget kap, 1890-ben I. oszt. tanár (VI. fiz. oszt.), a főerdőtanácsosi címet azonban csak 1894-ben nyerte el.

1891-ben *Sóltz* Gyula örökségét vette át s ettől fogva 1906-ban bekövetkezett nyugalombavonulásáig erdőrendezést, erdőértékszámítást, erdőbecslést és erdészeti statisztikát adott elő. 1896-ban a király érdemeit a III. oszt. vaskoronarend adományozásával, nyugalomba léptekor pedig a miniszteri tanácsosi cím adományozásával jutalmazta.

Azóta pihenni nem tudó szelleme főként az erdei fák földrajzi elterjedésének kutatásával és meghatározásával foglalkozott, amire a kormánytól 1897-ig visszanyuló megbízása volt. Kutatásainak eredményét *Blattny* Tiborral együttesen megírt, nagy tudományos és gyakorlati értékű munkában fektette le, amely tudunkkal 1914-ben hivatalos kiadásként a sajtót már elhagyta, eddig azonban a kormány által közrebocsátva nem lett.

Fekete Lajos azonban 1906 óta más téren is működött még irodalmilag. Az *Erdészeti Lapok*-ban azóta következő közleményei jelentek meg:

A gyérités ügyében 1907. IX. 531. old.

A kisiblyei gyéritésekről 1907. X. 624. old.

Az erdőgazdaságban működő tőkék kamatozási százalékának megállapítása a grafikus módszer segélyével, valamint az élőfakészlet eladási értékével 1908. XXI. 1050. old.

A magyarországi erdők jövedelmezőségi viszonyai a XX. század utolsó évtizedében 1910. VI. 239. old.

A Biharhegység befolyása az Erdélyi Medence klímájára 1911. I. 9. old.

Blattny Tiborral együtt: Az erdészeti jelentőségű fák és cserjék elterjedése a magyar állam területén 1913. XVI. 702. és XVII. 744. old.

Az Erdészeti Kísérletek-ben:

Tanulmány az ungmegyei bükk-őserdők faállományának szerkezetéről 1906. 105. old.

A krassovai szilvafák megdőlése 1908. 128. old.

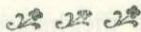
A magyarországi erdők jövedelmezőségi viszonyai a XIX. század utolsó évtizedében 1909. 77. old.

Előhaladás a luczfenyőerdők vastagsági összetételének elméletében és az u. n. mellékállomány kiválásának felfogásában 1909. 162. old.

A kitettség hatása az erdészeti jelentőségű fa- és cserjefajok tenyésztére a Magyar Állam területén 1912. 1. old.

*

Fekete Lajos hült tetemét július 2-án, d. u. 5 órakor kísérték a főiskola diszcsarnokából a selmeczbányai Kopogó melletti sírkertbe, a főiskola tanári testületének, az ifjuságnak és a közönségnek nagy részvétele mellett. A földmivelésügyi minisztériumot *Héjas Kálmán* főerdőtanácsos, az Országos Erdészeti Egyesületet *Vadas Jenő*, *Jankó Sándor* és *Krippel Móricz* választmányi tagok képviselték.

Téglás Károly †

A múlt hó utolsó napján súlyos és váratlan veszteség érte a magyar erdészetet.

Téglás Károlyt szólította el körünkből a kérlelhetetlen halál, kiben a kincstári erdészet vezetőjét, egyesületünk egyik legbuzgóbb választmányi tagját, lapunk pedig egyik legértékesebb, hivatott munkatársát gyászolja.

Lelkesedéssel telt, mély tudású szakembert veszítettünk benne, kit sokoldalú képességei, kiváló egyéni sajátságai aránylag fiatalon emeltek az ország első, legnagyobb erdőgazdaságának élére s akitől ennek következtében a magyar erdészet még sokat, igen sokat várhatott.